

Bartolomei

Číslo 4

ROČNÍK II.

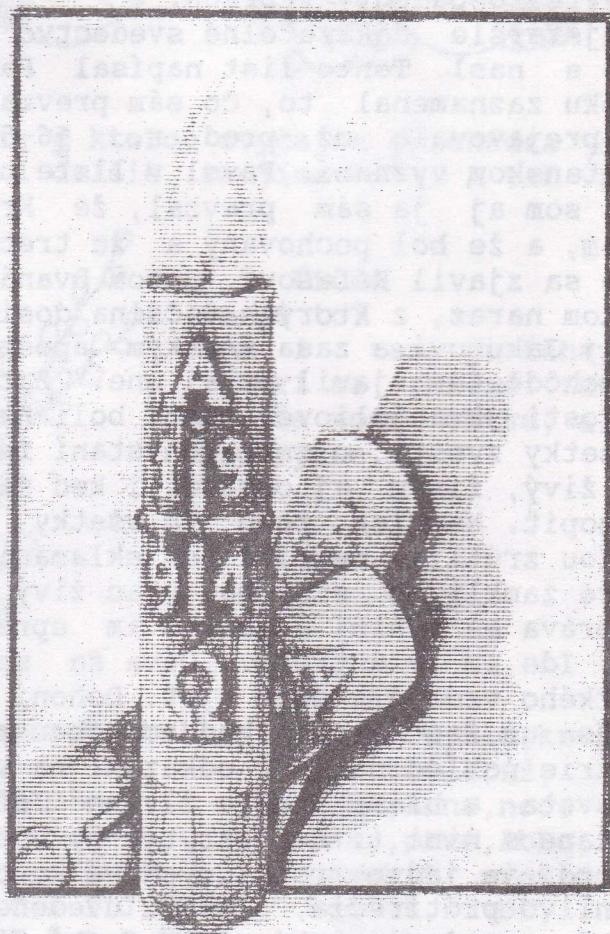
VEĽKÁ NOC 1994

"Vykonal som dielo, ktoré si mi zveril"...

Náš život je nezaistený. Bezpečný je však v rukách Božích, i keď sa nám to nezdá. Ale to len preto, že nerozumieme dobre svojmu šťastiu. Niekoľko za šťastie považuje len to, čo zapadá do jeho svojvôle. Každé skriženie jeho plánov mu pripadá ako neštastie. Nevidí, že za tým môže byť aj metóda Božej Láske. Často treba veľkých obklúč, aby sme sa naučili chápať, že i stroskotanie veľkých našich plánov môže mať hlboký zmysel a že aj nepriaznivé okolnosti môžu byť darom milosti.

Veríme Ježišovým slovám: "Nenechám vás sirotami..." Verím, že je stále so mnou?

"Vo svete budete mať súženie, ale dôverujte, ja som premohol svet" (Jn 16,25 - 33). Ježiš premohol nielen nejaké zlo vo svete - On premohol zlý svet, koreň zla, zlo ako celok. Zlo nebolo ani nebude nikdy horšie a mocnejšie, než bolo na Veľký piatok. To najhoršie, čo zlo spôsobuje, to nie sú ani zrúcaniny, ani bomby. Najhoršie, čo zlo mohlo spôsobiť - bola vražda Boha. No zlo bolo práve vo chvíli najväčšieho vypäťia zlomené a porazené. Tu už nešlo hriechu len o nejaký zázrak, tu už satan a ľudia v spojení s ním nechceli dosiahnuť len cez hocjakú neposlušnosť "byť ako Boh". Tu už išlo o čosi posledné - zabiť jediného Syna, dediča viničce, aby sa zmocnili sveta. A práve v tomto najväčšom vypäti hriechu bol hriech a satan porazený. Satan ostal bezvládny, ako keď osa

zostane bez vlády pri pichnutí žihadla.

Kristus vo chvíli smrti zvíťazil, bol oslávený a stal sa plný moci. "Ešte dnes budeš so mnou v raji... Daná mi je všetká moc..." Nik, kto v neho uverí, nemusí už ani podlahnúť, ani zahynúť. Len jedno musí robiť - pokorne prosiť.

"Úloha splnená!" Splnil zverené poslanie. Teraz prišiel čas odchodu z tohto sveta, čas návratu k Otcovi. Hovorí: "Vykonal som dielo, ktoré si mi zveril..." Keby sme mi všetci, keby som aj ja raz takto mohol užatvárať svoj život...

Silvia Falatová, katechétka

Ježišovo zmŕtvychvstanie

Je to alebo skutočná udalosť, fakt a ako taký je podnetom viery a zvestovania v každom čase, alebo nie je: - vtedy by viera bola mŕtna (1 Kor 15,14), práve taká mŕtna ako zvest o tomto Ježišovi. Ježiš by bol mŕtvy a rozpadnutý v prach.

Najstaršie dokazatelné svedectvo zmŕtvychvstania nachádzame v 1 Kor 15,3 a nasl. Tento list napísal Pavol okolo r. 56-57 po Kr. V uvedenom odseku zaznamenal to, čo sám prevzal. Viera v Ježišovo zmŕtvychvstanie sa prejavovala už pred r. 56-57 a bola formulovaná v prvotnom kresťanskom vyznanií. Pavol v liste píše: "Odovzdal som vám predovšetkým, ako som aj ja sám prevzal, že Kristus zomrel pre naše hriechy podľa Písem, a že bol pochovaný a že tretieho dňa vstal zmŕtvych podľa Písem, a že sa zjavil Kefasovi, potom Dvanásťim. Nato sa zjavil viac ako päťsto bratom naraz, z ktorých väčšina dosiaľ žije, niektorí už zosnuli. Zjavil sa aj Jakubovi a zasa všetkým apoštolom. No poslednému zo všetkých, ako nedochôdčaťu, zjavil sa aj mne." Zatial je to najstaršia správa o tejto udalosti. Evanjeliové zvesti boli napísané neskôr.

Všetky zvesti o zmŕtvychvstani referujú o Pánovi, ktorý sa prejavuje ako živý, živým aj ostáva, i keď jeho nový spôsob života nemožno ľahko pochopiť. Napriek tomu, že všetky očakávania jeho prívržencov sa jeho smrťou zrútili, napriek ich sklamaniu a beznádeji vojde k nim cez dvere, ktoré zamkli zo strachu, viac živý ako kedykoľvek predtým, je a pije a rozpráva sa s nimi a zmizne im spred očí, len čo ho spoznajú a zaradujú sa. Ide im v ústrety. Dáva sa spoznať. Zrazu stojí za nimi, keď sa všetkého vzdajú a chcú ujst. Dohoní ich, predbehne, zostane pri nich, a predsa už zase mizne; keď ho chcú zadržať, unikne im. Nakoniec im oblak zastrie pohlad naň. Sú odkázani na vieri a majú zatial vytrvať, majú ísť do sveta a hlásať tohto živého Ježiša a pritom sa spoľahnúť na to, že zostane s nimi (i keď skrytý) po všetky dni, a že zase príde.

Toto je jadro rozličných veľkonočných správ, ktoré si v detailoch zdanlivo protirečia, lebo z uvedenej príčiny vyzdvihujú raz jedno, raz druhé, vyvodzujú také alebo onaké dôsledky z toho, čo sa stalo. Nakoniec sa však všetky zhodujú. Nechcú opisovať priebeh vzkriesenia, ale hlásať Vzkrieseného, ktorý žije a druhých oživuje.

Ježiš sa dáva vidieť živý. Človek ho vidí prichádzať k sebe živého. A bude sa musieť rozhodnúť, či túto skutočnosť nevezme na vedomie a teda sa zachová nezainteresovane, alebo či si ju všimne, pochopí a dá sa ňou strhnúť (ako neveriaci Tomáš). Či sa mu rozhorí srdce a otvoria oči (ako emauzským učeníkom). Či spozná: On je to! Či sa mu sám môže ukázať v jeho presvedčenej a presviedčajúcej viere - alebo či nevidí nič, iba prázdný hrob.

V udalosti, fakte, skutočnosti, ktorú nazývame vzkriesením, vyjde definitívne najavo, kto Ježiš je a bol a bude: prvý a posledný žijúci! (Zjv 1, 18). Kto Ježiša ako vzkrieseného zažije, ten sa stane živým veriacim. Tento Ježiš sa mu stane znamením nádeje pre jeho vlastné zmŕtvychvstanie, znamením nádeje vo svete, o ktorom sa nám zdá, že prepadol smrti a biede.

(Podľa knihy *Zajtra sa bude opäť veriť*)

Z POSOLSTVA SVÄTÉHO OTCA K VELKEJ NOCI 1994

"Rodina je v službe lásky, láska je v službe rodiny."

2. Predovšetkým si želám, aby si kresťanské rodiny uvedomili svoje poslanie v Cirkvi a vo svete. Je to práve osobná a spoločná modlitba, zásluhou ktorej sa rodinám dostáva Duch Svätý. Ak sa čerpá z tohto zdroja lásky, každý bude schopný prenášať lásku svojím životom a svojimi skutkami. Modlitba nás spája s Kristom a všetkých robí bratmi.

V prostredí rodinných vzťahov sa človek priuča pozornosti, prívetivosti a ohľadu voči druhému. Ten, kto sa naučí zdieľať a darovať, objaví veľkú radosť, ktorá napomôže spoločnému dobru. Rodičia sa svojím príkladom a svojou výchovou starajú o jemné vzbudenie zmyslu pre solidaritu u vlastných detí. To, čo sa dostáva skúsenosťou života v rodine, pretrváva počas celého života.

3. Dnešný svet prechádza obzvlášť dôležitým obdobím. Preto je potrebné, aby sa rodiny podľa príkladu Márie, ponáhľajúcej sa pomôcť príbuznej Alžbete, priblížili k núdznym bratom s ponukou materiálnej i duchovnej pomoci. Ako sa Pán stará o ľudí, tak aj my pohnutí jeho slovami nemôžeme zostať hluchými na jeho výzvy, pokiaľ chudoba mnohých našich bratov a sestier pokoruje ich ľudskú dôstojnosť a uráža celé ľudstvo.

4. V tomto čase sa naša pozornosť musí obzvlášť obracať k bolestiam a chudobe našich rodín. Veľký počet z nich v skutočnosti už prekročil hranice extrémnej chudoby, pričom nemajú ani to životné minimum, ktoré je potrebné pre ich výživu a výživu ich detí. Niektoré rodiny nemajú dokonca ani možnosť dôstojného bývania. Nezamestnanosť stále viac zasahuje a ochudobňuje čoraz širšie vrstvy obyvateľstva. Ženy zostávajú osamotené v úlohe zabezpečiť potreby vlastných detí a ich vzdelanie: to všetko často núti mladých potulovať sa po uliciach, uchýľovať sa k drogám, k alkoholu a k násiliu. V súčasnosti sa zaznamenáva vzrast dvojíc a rodín, ktoré majú problémy psychologické a problémy vzájomného vzťahu. Sociálne problémy niekedy prispievajú k rozbújaniu rodinného jadra. Počaté dieťa veľmi často nie je prijímané. V niektorých krajinách sú najmladší vystavení neludským podmienkam života alebo hanebne vykoristovaní. Starí a handicapovaní ľudia, považovaní za ekonomicky neproduktívnych, sa cítia neužitoční a osamotení. Niektoré rodiny sú z dôvodov ich príslušnosti k iným rasám, kultúram a náboženstvám vypudené z krajín, v ktorých sa udomácnili.

5. Pred týmito bičujúcimi ranami, ktoré zasahujú celú našu planétu, nemôžeme mlčať, ani ostat ľahostajní, pretože ony zraňujú rodinu, základnú bunku spoločnosti a Cirkvi. Potrebujeme znova vstúpiť do seba samých! Kresťania a ľudia dobrej vôle majú povinnosť pomôcť tým rodinám, ktoré sú v ľažkostiah. Nikoho nemôžeme zavrhnúť v mene ľahostajnosti, slabosti alebo chudoby. Je to práve Kristus, ktorého obdarúvame vtedy, keď obdarúvame chudobných, pretože oni "prevzali na seba Pánovu tvár".

Viera si vyžaduje spoluzdieľanie s veriacimi. Materiálna solidarita je podstatným a prvotným výrazom bratskej lásky: ona ponúka každému prostriedky na udržiavanie a vedenie vlastného života.

6. Osobitne by som si želal, aby sa pozornosť diecéznych a farských komunit zamerala na potrebu hľadania takých praktických prostriedkov, ktoré by vyšli v ústrety núdznym rodinám.

7. Nezavárajme svoje srdcia, ale počúvajme Pánov hlas, ako aj hlas ľudu, našich bratov!

Ján Pavol II.

V minulom čísle, ako sme vám mili čitatelia slúbili, sme dokončili históriu kostola vo Veľkej Lehôtke. V tomto čísle pokračujeme o prístavbe kostola.

Prístavba kostola vo Veľkej Lehôtke

Šesdesiat päť rokov sme vysielali naše modlitby Všemohúcemu z našej kaplnky - malého kostolíka. Sv. omša bývala tu len raz do roka, na deň patróna kaplnky Krista Krála. Aj tak sme boli veľmi vdační našim predkom za tento dom modlitby, že sa môžeme schádzať aspoň na modlitbu sv. ruženca. Tento sme sa modlievali pravidelne každú nedelu a vo sviatok. Tiež denne v mesiaci máji a počas 40 dňového pôstu.

Obec sa pomaly rozrástla, občanov pribúdalo a nám bola naša kaplnka čoraz tesnejšia. Túžba mať stále prítomného Pána Ježiša medzi nami, v našom kostole, vyvrcholila v roku 1990. V tejto našej snahe nás veľmi povzbudil vdp. Martin Čabák a my sme sa rozhodli našu túžbu realizovať.

Zišli sme sa teda na našej prvej schôdzi dňa 10. novembra 1990, kde sme si založili sedemčlenný výbor - radu pre výstavbu kostola. Na tejto schôdzi sa definitívne ustálilo, že chceme urobiť prístavbu kostola a nie iba sakristie, čo bol tiež jeden z návrhov. Vedľ kostolík je ozaj malý a my chceme niečo zanechať aj pre ďalšie generácie.

A tak teda s Božou pomocou počas zimného obdobia sme sa pustili do prípravných prác, aby keď počasie na jar dovolí, sme mohli začať s výstavbou. Výbor pre výstavbu kostola sme rozšírili o ďalších dôverníkov, ktorí sa k nám ochotne pridali a každý pomáhal svojou radou podľa svojich možností a profesie. Boli to murári, stolári, šoféri, maliari, elektrikári, všetko potrební odborníci. Hľadali sme vedúceho stavby. Na toto sa podujal nás mladý občan Stanislav Šídlo. Jeho snaha zabezpečiť všetko pre výstavbu kostola presahovala často až jeho sily.

Prvú zbierku na kostol sme urobili 11. novembra 1990. Táto zbierka činila 97.230,-Kčs. Druhá zbierka bola na jar 1991, na ktorej sme vyzbierali 45.630,-Kčs.

Počas zimy sme si pripravili stavebné drevo, ktoré darovali miestny občania zo svojich súkromných lesov a bývalí členovia urbáru. Kúpili sme tehlu, cement, štrk a kameň. Nemálo starostí sme mali s prekládkou potoka, ktorý sme museli premiestniť, lebo pozemok pre prístavbu kostola bol malý. Potok bolo treba preložiť o niekoľko metrov do susednej záhrady. Majiteľ pozemku pán Ján Henčel daroval tento pozemok bezplatne. Ostalo už len vybaviť stavebné povolenie a pustiť sa do roboty.

Na doporučenie vtedajšieho pána kaplána Jozefa Strapku, sme sa začali od augusta 1990 modlievať denne cez obed od 12 do 13 hodiny v kaplnke sv. ruženec, za Božiu pomoc a dobrodincov pri budovaní chrámu. /Výbor pre výstavbu kostola/

Dňa 8. marca 1994 sa na cintoríne v Prievidzi konala rozlúčka s vds. Františkom Pástorom, ktorý nás opustil v požehnanom roku staroby 82 rokov. Pohrebné obrady vykonal a sv. omšu s homíliou prednesol sídelný biskup diecézy Mons. Rudolf Baláž.

Nech mu je Pán milostivý! Odpočinutie večné daj mu Pane a svetlo večné nech mu svieti!

Smútiaci farníci
-elp-

Dňa 12.apríla 1994 oslávi okrúhle životné jubileum - 80 rokov d.p. Ján Mráz, ktorý je knazom - dôchodcom práve tu v Prievidzi a vypo máha nášim knazom v pastierskej službe. Pri tejto príležitosti som ho poprosil o rozhovor pre časopis *BARTOLOMEJ*.

1. V ktorom roku ste boli vysvätený na knaza? V ktorých farnostiach ste pôsobili a kde ste sa cítili najlepšie?

Na knaza som bol vysvätený 14.3.1937 v Prahe. S pastoráciou som začal ako kaplán v Brne, Opave, potom v Levoči - v kláštore, vo Sv.Kríži, neskôr v Hriňovej, v Martine a napokon v Chrenovci. Farárom som bol v Opave a v Chrenovci. Najlepšie som sa cítil všade, ale zo všetkých predsa vyniká Hriňová - tam to bolo ozaj najlepšie.

2. Podaktori farníci Vás poznajú pod menom "Páter Mráz". Keď teda páter, tak akej rehole?

Je to rehoľa bratov menších konventuálov, tzv. minoriti. Je to františkánska rehoľa. Vyznačuje sa čiernym oblekom s kapucňou a šnúrou. Volákedy boli naše kláštory po celom Slovensku, ale od čias Jozefa II. ostali len tri na východnom Slovensku - v Levoči, v Spiškom Štvrtku a v Brechove.

3. Ako na Vás pôsobili osudy Cirkvi v minulosti?

Časy boli pre Cirkve veľmi nepriaznivé, lebo nebola možnosť pôsobiť, ako bolo treba: s mládežou len náboženstvo /aj to obmedzované/. Činnosť dohromady vôbec bola obmedzená. Spomeniem jeden prípad z Hriňovej. Na kopčekoch sa nachádzali drevené školy. Na náboženstvo chodili všetky deti. Hodiny som sa im snažil sprijemniť svetelnými obrázkami a fotografiami kostolov. Na toto chodili aj učitelia - ako "na kultúru".

4. Aký je Váš názor na Prievidzu a na mládež v tomto meste?

Prievidzska mládež sú chudáci. Nemajú čo robiť. Mimo miništrantov sa nemajú kde realizovať. Keď sme my chodili do školy, mali sme Mariánske družiny, turistické akcie,... Boli sme zamestnaní, hrali sme divadlá, akadémie. Všetko sa za komunizmu zrušilo a ešte sme sa nedostali späť do toho. Ale poznám aj veľa dobrej mládeže, ktorá by mala pritahovať tých druhých k Pánu Bohu. Prievidza sa mi páči ako mesto - dá sa ísť do hory, na prechádzky, do Bojníc do kúpeľov,...

5. Ako sa pozeráte na náboženskú výspelosť Prievidžanov? Čo sa Vám na nich páči a čo nie?

Čo sa týka náboženskej výspelosti, musíme to rozdeliť na 2 čiastky. Prví sú skutočne nábožní a obetaví a druhí - pristáhovalci - sú dobrí i menej dobrí. Páči sa mi obetavosť, snaha chodiť do kostola, na sv. prijímanie.

6. A váš názor na časopis "Bartolomej"?

Každú snahu treba chváliť a podporovať. Som rád, že sa mladí farníci do toho dali a prajem im, aby *BARTOLOMEJ* rásť aj kvalitne.

Za rozhovor podakoval

Marcel Puvák

Redakcia Bartolomeja jubilantom srdečne blahoželá a do ďalšieho života želá veľa zdravia, šťastia a Božieho požehnania.

-red-

TURÍNSKE PLÁTNO

Turínske plátno je vzácná relikvia, ktorá sa nachádza v katedrále svätého Jána v Turíne. Podľa mienky mnohých vedcov, lekárov a historikov je to plátno, do ktorého bolo zavinuté telo Pána Ježiša po ukrižovaní. Mŕtve telo zanechalo na plátne podrobne otlačky, ktoré výrazne dokumentujú hrozný spôsob smrti na kríži. Istý skúmateľ Turínskeho plátna sa vyslovil, že toto plátno je "CORPUS DELICTI GOLGOTHAE". Možno z neho vyčítať, akým hrozným spôsobom bol umučený Ježiš Kristus. Hrozné Spasiteľové muky sa nám predstavia v celej svojej dramatičnosti. "Vtedy jeden zo sluhov uderil Ho po tvári" (Jn 18,22) To bol prvý úder. Potom sa už údery ani nepočítajú... Ježišova tvár na Turínskom plátne zachováva stopy po týchto prejavoch zúrivosti zlých ľudí. Na plátne vidieť jasné otlačky opuchlin. Jednu pod pravým okom a druhú po celom ľavom lící. Aj nos je zdeformovaný. Zaiste dajaký brutálny úder palicou zlomil nosnú chrupavku. Ježiš priviazali s vystretými rukami hore na stíp, aby ho bičovali. Usudzujeme to aj z toho, že rany po biči vidieť aj na Turínskom plátne, najmä na chrbte, na stehnách a na lýtkach. Na plátne možno napočítať vyše 100 rán po úderoch. Teda Pán Ježiš dostal viac ako 40 úderov stanovených zákonom. Na plátne veľmi dobre vidieť stopy po zaschnutých ranach na čele a na hlave. Najviac takýchto rán vidieť na zadnej časti hlavy. Veď akoby aj nie! Keď sa Ježiš v kŕčovitých bolestiach vzpíral na kríži, aby sa narovnal a mohol ľahšie dýchať, tŕňovou korunou udieral o drevo kríža. Tak sa mu trne vrážali stále hlbšie do hlavy. Pán Ježiš niesol na svojich pleciach priečne rameno kríža (*Patibulum* - lat.), na ktoré mu pribili ruky a tak ho potom vytiahli na zvislé drevo kríža, ktoré už bolo zasadene v zemi. Priečne rameno kríža bolo dlhé asi 2 metre a vážilo okolo pol metrického centa. Teda dosť veľká ťarcha aj pre normálneho zdravého človeka. Tým viac pre človeka, ktorý pri bičovaní skoro celkom vykrvácal. Keď Pán Ježiš viac krát padol pod krížom, drevo stlačilo mu plecia celou svojou váhou, pootváralo zaschnuté rany a spôsobilo mu nové bolesti. Kto padne na tvrdej, nerovnej ceste, najviac si ublíži na kolenach. Keď padne človek, čo nesie na pleciach dajakú ťarchu, obyčajne padne najprv na pravé koleno. Na plátne veľmi jasne vidieť, že pravé koleno je hrubšie, opuchnuté a pokryté rannami. To jasne svedčí o tom, že Pán Ježiš veľa ráz padol pod krížom. Keď prišli na Kalváriu, vojací strhli z Ježiša šaty a tým ešte viac rozjatrili jeho rany. Potom ho zhodili na zem, do prachu a špiny, schytili mu ruky a pribili ich na priečne drevo kríža. Klince boli dlhé, štvorhrané, zahrotené... Na plátne vidieť po nich stopy na zápästiach rúk a nie na dlaniach, ako sa dlho myšlelo. Veď dlane by neboli udržali váhu celého tela.

(Pokračovanie nabudúce)

Podľa knihy "DEJINY SPÁSY"-krátené

M.Bulla

Mamine ruky

Kedysi dávno,
chodili sme s mamou
na pole "Za ulicou"
sadiť kvety, zeleninu
a zemiaky s kukuricou.

Nie raz som si všimol
tie krásnozrobené ruky,
posiate milónom vrások.
Kdež sa hrabú ruky
dnešných krások,
pestovaných zahraničnou
kozmetikou.

Tvoje ruky mama,
pestovala
príroda - kozmetika sama.
Pestovala ich láska a starosti,
dážď a prudké slnko
a kryštálová voda
z Kláštornej studničky,
a pole "Za ulicou"
kvitnúce kvetmi
a zemiakmi s kukuricou.

M.F. Longin

Kňaz

Otvorte, diaľky, obzor, zelenkastý,
ožiarte každý záliv tmy
a zrušte všetky kasty,
nechcem byť samotný,
Boh stvoril toľko krás
a ja som katolícky kňaz!

Básnici smútia, deti pláčú,
chceli by hladkať rukou oblohu,
chceli by vidieť hviezdu sladšiu,
hovoriť krajšie o Bohu.
Básnici, deti, ja som z Vás,
bo ja som katolícky kňaz!

Kým som bol mocou uzavretou,
znel som jak najsmutneší zvon,
dnes pieseň vína a kvetov
oknami slova vábim von
a zneuctené božstvo krás
ctím ako katolícky kňaz.

O hľadaní Pána Boha
(Príbeh)

Vnúčik rabína Barucha Ezechiel sa hral so svojím priateľom na skrývačku. Ezechiel sa schoval veľmi dobre a čakal, kedy ho priateľ nájde. Po chlapcovi ani chýru, ani slychu. Ezechiel rýchlo pochopil, že jeho priateľ ho vôbec nehľadal. S pláčom sa teda pobral k svojmu dedkovi žalovať na priateľa. Vtedy rabin Baruch pozdvihol oči k nebu a povedal: "To isté vraví Boh: Skryl som sa, ale nikto ma nechce hľadať."

/prameň: O kázni a dáždnikoch/

Je dosť svetla

Čo pre Vás znamená Veľká noc?

"Je to najväčší deň v roku, pretože pripomína najväčšiu udalosť dejín..."

Veľká noc je víťazstvom nad smrťou. A to mení všetko... Utrpenie a smrť sú reality a veľmi hrozné reality, ale za golgotským pahorkom už potichu fúka silný vietor, ktorý zatrasie krížom. Nemôžem zabudnúť, že onen mučeník, ktorý bude sňatý z dreva a uložený do hrobu, bude čoskoro vzkriesený.

Ak by kresťania skutočne verili, že smrť je prekonaná, Veľká noc by pre nich musela byť sviatkom sviatkov, vrcholom radosti."

Čo Vás najviac dojíma na evanjeliových rozprávaniach o vzkriesení?

"Ako scenárista žasnením a som ohromený, že som v nich našiel najväčšie fiasco medzi scenármami o dejinách. Niektoré ženy prichádzajú k hrobu, vidia odvalený kameň a uvidia anjela: je to smiešne v porovnaní s nesmiernosťou udalosti.

V mojich očiach je to znamenie autentickosti. Falšovatelia by pre toto finále vymysleli grandióznu scénu: Ježiš, ktorý triumfálne vstáva z hrobu, lémie anjelov, zvuky trúbky, celý Jeruzalem žasne obdivom. Evanjelisti naopak prinášajú len skromné detailly ako Mária Magdaléna, ktorá pokladá Ježiša za záhradníka, ako Ján, ktorý ako prvý prichádza k hrobu, ale na znamenie úcty necháva vstúpiť Petra prvého. Sú to podrobnosti, ktoré neboli vymyslené rovnako ako Ježišove slová Tomášovi: "Tomáš, vlož svoj prst do mojej rany."

Je dosť svetla pre toho, kto chce veriť, ale nie príliš, pretože súhlas nemá byť vynútený."

Didier Decoin, autor diela "Boh je tu"

Hostinec v Emauzoch

"Komu z nás nie je emauzský hostinec dôverne známy? Kto nekráčal po tejto ceste jedného večera, keď sa všetko zdalo byť stratené? Kristus v nás zomrel. Vzali nám ho: svet, filozofovia a vedci, naše sklonky. Ježiš už pre nás na zemi neexistoval. Išli sme cestou a niekto kráčal vedľa nás. Boli sme sami a predsa sme sami neboli. Je večer. A náhle: otvorené dvere, tma miestnosti, v ktorej len plameň z krbu osvetluje utlačenú zem a rozhojdáva tieň na stenách. Ó, lámaný chlieb! Ó, lámanie chleba, uskutočnené napriek tolkej biede! "Zostaň s nami, lebo deň sa schyľuje..."

Deň sa schyľuje, život končí. Detstvo sa zdá ďalej ako počiatok sveta, a zo stratenej mladosti počujeme už len posledné hrmenie v mŕtvych stronoch nespoznateľného parku...

A keď o niekoľko týždňov neskôr Ježiš opúšta skupinu učeníkov, stúpa, rozpúšta sa vo svetle, nejde o definitívny odchod. Už číha za zákrutou cesty, ktorá vede z Jeruzalema do Damašku, a číha tam na Šavla, svojho milovaného prenasledovateľa. Nabudúce bude Boh číhať v osude každého človeka."

Francois Mauriac, Ježišov život

STOPY ZMÝTVYCHVSTANIA

Sedím v čakárni u zubařa.
 Predo mnou je hora ošúchaných časopisov.
 A okolo mňa čakajúci ako ja.
 Každý sa uzavrel do seba.
 Nepadne ani slovo.
 Nepokojné diela mrnká pri svojej matke.

Zrazu
 začne jeden starý muž
 šmátrat v taške,
 vytiahne vreckovku,
 urobí na nej uzlíky
 a strčí do nich prsty.
 Vreckovka sa premení na bábiku.
 Začína žiť,
 ide k dieťaťu a prihovára sa mu.
 Najprv sa usmeje dieťa,
 potom jeho matka.
 Prehodí sa prvé, váhavé slovo.
 Ľudia vychádzajú zo seba,
 poznávajú jedného alebo druhého.
 Prejavujú sa stopy zmýtvychvstania
 skrze starého človeka a jeho vreckovku,
 skrze jeho úsmev a vynaliezavosť.

Stopy zmýtvychvstania
 môžeme objaviť a prebudíť
 v čakárni, v autobuse,
 v škole, na ihrisku i pri bohoslužbe.
 Všade, kde si všímame bližného,
 prichádza k slovu Ježišova dobrota.

* * * * *

FARSKÁ KRONIKA

Od 26.2. do 19.3. boli vo farnosti pokrstení:

Ľubica Boboková, Michaela Danihelová, Ján Buttko, Jaroslava Buttková, Martina Krištofová, Lucia Krištofová, Dávid Hianik, Daniel Bišof, Mária Kittelová, Nikilas Cibula, Erik Málik, Nikola Kotlárová, Jaroslav Kubáň, Ľudmila Iliašová, Dominika Pallová, Eva Uhliarová, Adam Hodas, Jana Vrabcová, Peter Pikulík, Maroš Vyhľídal, Michal Uriča, Lukáš Pánis, Dominika Šmidová, Miroslav Pös, Gabriela Valušková.

Od 26.2. do 19.3. prijali sviatost manželstva:

Vladimír Pallo a Jana Pániková, Viliam Danihel a Ružena Kotlárová, Jozef Danihel a Etela Radičová.

Spomienky na zosnulých k prvému výročiu smrti v mesiaci apríl:

Júlia Vidová, Alžbeta Humajová, Jozef Glonek, Júlia Balážová, Ján Palčo, Viola Árvová, Viktor Laluhá, Ondrej Sklenka, Anna Hrušovská, Jozef Konuš, Rudolf Bartáky, Karol Papp, Ján Gatial, Jozef Beňadik, Jozef Schnírer.

* * *

"Ako si postavit' dom"

"ZBORTE TENTO CHRÁM A JA HO ZA TRI DNI POSTAVÍM..."

Vieme ako máme toto Božie slovo chápať, niekedy zabúdame, aký je to CHRÁM a ako treba v ňom prebývať, tým že sa dáva nám. Veľmi nám záleží na našom pozemskom bývaní, ktoré starostlivo a s veľkou námahou tvoríme, no častokrát so zabudovanou absenciou lásky v správnom smere.

Skúsmo žiť v tom - znovupostavenom - a vnímajte srdcom i tieto rady básnika - Ako si postaviť dom -.

- Dobre si vyberte fundus, na ktorom vychovávate deti, ktoré sa vám aj tak rozutekajú po svete.
  - Dobre vyhlíbte jamu pod základy a starostlivo sa jej pozrite na dno, aby ste vedeli, kde zapúšťajú korene.
  - Tehlu za tehlou strádajte - teplo v budúcom dome.
  - Ako lastovičky do hniezda znášajú steblá, z ktorých sa skladá dom, dosky a kachličky, kvádre a škrídly, zrnká piesku a vrecia cementu, starostlivo poznášané zo všetkých JEDNOT sveta a zo všetkých STAVEBNÍN okresu.
  - Na všetko dozrite, lebo nikomu nezáleží na vašom vlastnom dome, tak ako vám.
  - Prikryte dom, aby vám bydlo nezatekalo smútkom a necitom.
  - Zahladte všetky škáry, aby vás nezafúkalo neporozumením, založte okná, aby ste dovideli aspoň po najbližšieho z ľudí, presne zarámujte dvere, aby dali otvárať na kľuč ľudskej súdržnosti.
  - Pod nohy podložte opatrnú dlážku, nech nevŕzga do spánku deťom v stegnerových kolískach.
  - Postavte schody, aby ste sa ľahšie hľadali, aby bolo ku každému blízko.
  - Privedte vzduch a vodu zo skupinových studničiek číro chlórovanú.
  - Nezabudnite na akustiku, aby vás nebolo počuť, keď na seba budete kričať a aby vás bolo počuť, keď si budete šepkať nežné slová.
  - Postavte svoj dom na kľuč a nikdy ním pred nikým nezamknite dvere.
  - Keď toto všetko urobíte,
keď svoj dom postavíte,
komisionalne skolaudujte:

SVOJU SCHOPNOSTЬ ЖИТЬ В ДОМЕ С ЛЮДМИ.

- A skôr, ako prekročíte prah,
seba sa spýtajte - kam chcete žiť.
  - Až keď si odpoviete,

— VOL. I —

/A K /

Môj domov sú : RUKY POLOŽENÉ NA STOLE -
V NEDEĽNOM TICHII - PO PRÁCI.

BLAHOŽELÁME

Dňa 21.3.1994 si pripomenal svoje 43.narodeniny vdp. dekan Jozef Hanák. Jubilantovi prajeme veľa zdravia, šťastia a Božieho požehnania.

/elp, sɪ/

六
六
六

Nielen det'om

Zeleň listov, zeleň trávy, sa tu zajko zjaví. Vnesie nám cez záhradu veľkonočnú náladu... Milí priatelia, dnes som začal krátkou básničkou a priviedol som si aj niekoľko kamarátov, Vieťte prečo?

Pretože sa teším z príchodu Veľkej noci, ktorou zvyčajne prichádza aj jar. Spolu s úlohami a obrázkami sú tu i ďalšie zaujímavosti. A tak vám už stačí popriat veselú zábavu.

* * *

Ako dlho vydržia?

Niekedy z nás robí problémy vydržať bez čokolády, či malinovky. No asi neuhádneš, kolko vydržia niektoré zvieratá bez potravy. Napríklad pes 33 dní, hus 32 dní, žaba 720, ryba 9 mesiacov a pavúk 1 rok, no pritom potrebujú vodu.

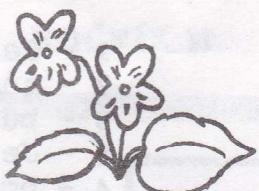
* * *

* 2. ÚLOHA

Babka mala v košíku 2 vajíčka, o niekoľko dní jedno preložila do slamy a čakala niekoľko týždňov. Až raz začula čudné klopkanie a praskot. Rozbehla sa ku košičku a slame, a čo nedí... Čo je to?

Veľmi sa zosmutnela, už horšie vidí a nevie, kto jej do koša nakládol vajíčka. Nože jej pomôžte a pomenujte tieto krásne stvorenia, alebo ich mamy.

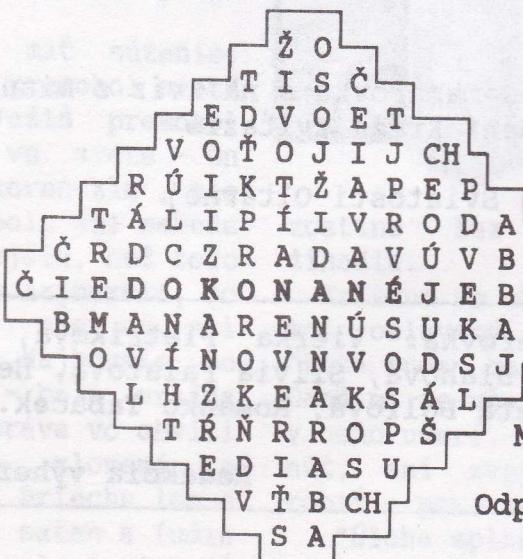
* 1. ÚLOHA

Čo je to?

Sem i tam ju tahajú vynorí sa, zmizne. Zuby má sta nože ostré, ale neuhryzne.

3. ÚLOHA

Vyluštite osemsmerovku!

Slová:

Dav, vek, žid, krv,
noc, trň, kríž,
znak, Anna, noc,
rana, prvé, Abba,
neveriť, svetlo,
bedliť, život,
prorok, únava,
baran, láska,
pilát, zrada,
seje, Judáš,
spása, bdej, víno
bíč, syn

Pripravila:
Martina Letavayová

Odpovede čakám 10 dní.

OSEMSMEROVKA

J	E	Ž	I	Š	Š	Á	D	U	J
A	E	S	Ú	S	O	Š	I	E	K
B	U	R	I	N	A	D	O	M	V
L	A	E	U	R	Á	T	L	O	O
K	A	M	T	Z	O	B	Á	K	B
O	B	Y	Ľ	Á	A	N	I	E	R
T	Á	P	U	K	U	L	N	I	A
O	E	D	E	O	Ľ	P	E	L	Z
C	A	P	A	N	E	R	O	M	Y
O	B	E	T	A	V	O	S	Ť	!

- 9 - Jeruzalem, obetavost,
 7 - súsošie,
 6 - burina, jablko, obrasy, mlieko,
 5 - Ježiš, Judáš, oltár, zobák, zákon,
 4 - ocot, more, liko,
 3 - dom, mak, byľ, puk, luk, cap, rak, lep.

Po vyškrtaní 23 slov vám vznikne tajnička na 13 písmen.

/Bohumil Svítok/

KVÍZ

1. V ktorom evanjeliu je príbeh o neveriacom Tomášovi?
2. V ktorom evanjeliu je príbeh o emauzských učeníkoch?
3. Ako dlho sa Pán Ježiš po zmŕtvychvstaní zjavoval apoštolom?
4. Čo znamená slovo "Aleluja", ktoré tak často používame pri sv. omši?

Stačí správne odpovedať na tri zo štyroch otázok.

Odpovede na osemmerovku a na kvíz nám pošlite do 10 dní, do redakcie "Bartolomej".

Správna odpoveď na osemmerovku a na kvíz z minulého čísla:

Osemmerovka: V znamení kríža zvíťazíš

Kvíz: 1. Barabáš

2. Ustanovenie Sviatosti Oltárnej
3. Ján
4. žiadne

Výhercovia: Osemmerovka: Vierka Pietriková, Agneša Ilkanšová, Andrej Surík, Kvíz: Slavka Blahová, Silvia Falatová, Henčelová Katarína, Dr.Uško: Lukaš Kraus, Iveta Bolfová, Romanko Tabaček.

Redakcia výhercom srdečne blahoželá.

Oznamy redakcie: Nás časopis tvoríme i z príspevkov farníkov. V časopise je možné uverejnenie blahoželaní a spomienok. Časopis si možno predplatiť.

Bartolomej - časopis prievidzskej farnosti. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, tel. 0862/228 01. Ročník II. Číslo 4. Časopis nerozširuje PNS. Tlačí Ofsetka. Bartolomej 5/1994 vyjde dňa 1. mája 1994.